

Nr 200.

Av herrar **Hansson** i Önnarp och **Hansson** i Skegrie, om beräkning av skatt för andel, som på grund av visst testamente tillkommer lantbrukaren Ture Anton Persson.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 24 maj 1948 dagtecknad skrift hemställde på anförda skäl lantbrukaren Ture Anton Persson, Remmarlöv nr 1, Eslöv, att den arvsskatt, som belöpte å honom i egenskap av universell testaments-tagare efter änkefru Johanna Persson från Remmarlöv nr 1, måtte få beräknas efter klass I i stället för klass IV i den i gällande förordning om arvs-skatt och skatt för gåva intagna tariffen.

Innehållet i förberörda ansökan var i huvudsak följande.

Vid omkring två års ålder hade Anton Persson av lantbrukaren Hans Persson och hans hustru Johanna Persson, då i Västra Sallerup, Eslöv, upp-tagits till fosterbarn. Makarna Persson hade därefter den 26 januari 1915 upprättat testamente. Enligt detta hade vid Hans Perssons den 14 mars 1917 timade frånfälle all egendom i boet med äganderätt tillfallit Johanna Persson. Sedermera hade Johanna Persson upprättat tvenne testamenten, det senaste av den 13 december 1923. Den 5 september 1927 hade Johanna Persson omyndigförklarats och förblivit i omyndighetstillstånd till sin död den 8 oktober 1947. Bouppteckning efter Johanna Persson hade förrättats den 19 december 1947.

Johanna Persson hade med förordnandet i sitt sist avgivna testamente åsyftat, att Anton Persson gent emot henne skulle intaga samma ställning som om han varit hennes bröstarvinge. Vid tiden för testamentets upprättande hade visserligen lagen den 14 juni 1917 om adoption trätt i kraft. Förekomsten av nämnda lag hade emellertid med all sannolikhet icke varit för Johanna Persson bekant. Ty om så varit fallet skulle hon hava bringat lagen i fråga i tillämpning, då hon utan tvivel hade funnit bestämmelserna i den-samma vida bättre motsvara hennes önskemål beträffande ordnandet av rättsförhållandet mellan henne och fostersonen än ett testamentariskt för-ordnande. Att Johanna Persson icke heller senare erhållit kännedom om adoptionslagens förekomst framginge därav, att någon ändring i sagda rätts-förhållande icke kommit till stånd före hennes omyndighetsförklarande. Någon möjlighet till adoption av fostersonen från den omyndigförklarades sida hade lagenligt icke kunnat ifrågakomma. Särskilt beaktande i samman-hanget förtjänade den omständigheten, att tydligen icke heller den i orten bosatte, då levande sakkörare, av vilken Johanna Persson anlidade biträde för testamentets upprättande, vid denna tidpunkt ägde kännedom om adop-tionslagens förekomst.

För den händelse adoption kommit till stånd, skulle den andel i dödsboet efter Johanna Persson, som tillkomme Anton Persson, hava beskattats efter klass I i den i förordningen om arvs- och gåvoskatt intagna tariffen och icke efter klass IV, som eljest skulle vara fallet. Anton Perssons ansökan avsåg därför medgivande för honom att med hänsyn till i ärendet andragna omständigheter bliva i beskattningshänseende likställd med adoptivbarn och sålunda få erlägga arvsskatt efter den förmånligare klassen I.

Efter remiss avgav statskontoret den 31 juli 1948 utlåtande i ärendet och anförde därvid att, därest Kungl. Maj:t skulle finna tillräckliga skäl föreliggande för ett tillmötesgående av framställningen, riksdagens medverkan till en dylik åtgärd torde vara erforderlig.

Kungl. Maj:t meddelade den 25 februari 1949 beslut i ärendet och fann därvid Anton Perssons ansökan icke kunna författningsenligt bifallas.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut grundar sig uppenbarligen därpå, att förordningen om arvsskatt och skatt för gåva av Kungl. Maj:t utfärdats i överensstämmelse med riksdagens beslut och icke innehåller något stadgande om sådan dispensrätt för Kungl. Maj:t, på grund varav ett bifall från Kungl. Maj:ts sida till ansökningen skulle kunna ifrågakomma. Det beror därför på riksdagens prövning, huruvida en nedsättning — i enlighet med vad Anton Persson ifrågasatt — av den på honom belöpande arvsskatten bör äga rum.

Rättvisa och billighet synas oss bjuda, att så bör ske. Ty rimligen lär icke den bristande juridiska insikten hos Anton Perssons fostermoder och hennes sakförare böra tagas till intäkt för större krav i arvsskattehänseende å Anton Persson än som skulle hava ifrågakommit, därest denne antagits till adoptivbarn. Anton Perssons fosterföräldrar hava oförtydligt avsett, att fostersonen i allo gent emot dem skulle intaga samma ställning som om han varit eget barn i deras äktenskap. Detta belyses *dels* av Anton Perssons ovan relaterade, hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan i ämnet, *dels* därav, att Anton Persson de facto intagit nyssnämnda ställning i makarna Perssons hem, vilket bestyrkes av intyg den 22 oktober 1949 av kommunalnämndsordföranden Nils Otto Ohlsson i Remmarlöv, *dels* av en Anton Perssons fosterfader hos länsstyrelsen i Malmöhus län gjord och av länsstyrelsen enligt resolution den 22 september 1916 bifallen ansökning om godkännande av namnet Persson såsom nytt släktnamn för fostersonen, (vid bedömande av innebörden härav må bemärkas, att en dylik åtgärd praktiskt taget var den enda möjligheten att före adoptionslagens tillkomst markera önskemål i nu ifrågavarande avseende), *dels* ock av det utav Anton Perssons fostermoder den 13 december 1923 till fostersonens uteslutande förmån upprättade testamentet, varav klarligen torde framgå avsikten, att fostersonen skulle vara arvsberättigad i likhet med eget barn i äktenskap.

Av det anförda framgår, att Anton Persson vis å vis sina fosterföräldrar visserligen icke formellt men likvisst reellt intagit en adoptivsons ställning. Att han emellertid icke blott de facto utan även de jure skulle hava intagit sådan ställning, därest hans fostermoder och den henne vid merberörda

testamentes upprättande biträdande sakföraren haft kännedom om adoptionslagens förekomst, synes med största sannolikhet kunna antagas. Ty uppenbarligen skulle Anton Perssons fostermoder i sin påtagliga önskan att på alla sätt tillgodose sin fostersons intressen icke hava valt en för denne ur ekonomisk synpunkt mindre tillfredsställande lösning av ifrågavarande spörsmål, om annan bättre utväg varit henne bekant.

Därest beaktande gives de anförda synpunkterna, synes i konsekvens därmed den Anton Persson åvilande arvsskatten rättvisligen böra beräknas efter samma klass som den för adoptivbarn gällande.

Handlingar till bestyrkande av ovan lämnade uppgifter komma att överlämnas till vederbörande utskott.

Under återopande av vad nu anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att skatt för andel, som på grund av testamente av änkefru Johanna Persson, Remmarlöv nr 1, Eslöv, tillkommer Ture Anton Persson, må i samband med registrering av den efter Johanna Persson upprättade bouppteckningen erläggas enligt klass I i den i gällande förordning om arvsskatt och skatt för gåva intagna tariffen.

Stockholm den 25 januari 1950.

Stig F. Hansson

i Önnarp.

Nils G. Hansson

i Skegrie.

Nr 201.

Av herr Nilson i Spånstad, om rätt för gift kvinna, som biträder mannen i förvärvsverksamhet, att vid taxering åtnjuta s. k. förvärvsavdrag.

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 162.)

Stockholm den 25 januari 1950.

Hj. R. Nilson

i Spånstad.
